

Vakinformatie 2023 examen Geschiedenis VWO

Het Geschiedenis examen bestaat uit twee onderdelen, namelijk:

centraal schriftelijk over de onderwerpen:

1. Historisch denken en redeneren (domein A, vakvaardigheden)
2. Oriëntatie kennis: kennis van de tien tijdvakken en de daartoe behorende kenmerkende aspecten (domein B)
Dit betekent: je moet alle kenmerkende aspecten kennen en op een algemener niveau kunnen herkennen en uit kunnen leggen in nieuwe contexten en met onbekende voorbeelden.
3. De Historische contexten:
 - Steden en burgers in de Lage Landen 1050-1700
 - Verlichting 1650-1900
 - China 1842-2001
 - Duitsland in Europa 1918-1991

mondeling college-examen over de onderwerpen:

1. Historisch denken en redeneren (vakvaardigheden)
2. Thema: - Geloof en verstand
 - Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden 1515-1648
 - Geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie
3. De historische contexten:
 - Steden en burgers in de Lage Landen 1050-1700
 - China 1842-2001
 - Duitsland in Europa 1918-1991
4. Oriëntatiekennis horende bij de thema's
Je moet kennis hebben van de kenmerkende aspecten die aan het thema gekoppeld zijn en die met een voorbeeld uit het thema kunnen verduidelijken.

centraal schriftelijk

datum: maandag 15 mei 2023
tijdstip: 9.00-12.30

meenemen:

- identiteitsbewijs
- woordenboek / pennen, blauw/zwart
- Markeerstift

mondeling college-examen

datum: nog onbekend
tijdstip: nog onbekend

1. centraal schriftelijk Geschiedenis

Het centraal examen bestaat uit ongeveer 25 á 30 vragen. Hierin moet je in combinatie met de vakvaardigheden vragen moet beantwoorden over de tien tijdvakken en hun kenmerkende aspecten en over de historische contexten.

Ongeveer 65% van de vragen (punten) gaan over de over de historische contexten:

- Steden en burgers in de Lage Landen 1050-1700
- Verlichting 1650-1900
- China 1842-2001
- Duitsland in Europa 1918-1991

en 35% van de vragen (punten) gaan over de (overige) tijdvakken met hun kenmerkende aspecten.

De vragen staan bijna allemaal in chronologische volgorde.

Let op, dit betekent dat in de periode van de 19^e eeuw zowel vragen uit het thema Verlichting en China (en KA) door elkaar kunnen staan, in de 20^{ste} eeuw geldt dit voor Duitsland en China.

Hoe kun jij je voorbereiden op de vragen?

Leren (=kennen)	
Historisch denken en redeneren (domein A) en vakvaardigheden Kernbegrippen (domein A)	Examenbundel voorin Basis(dikke) boek blz 4 t/m 9
De Tien tijdvakken	
Kenmerkende aspecten per tijdvak (domein B)	Examenbundel Samengevat (eerste deel)
Historische contexten (domein B)	Examenkatern Historische Contexten Samengevat vanaf blz 96

Maken/herhalen	
Examenbundel	Maken en kijk bij nakijken vooral naar wat het antwoordmodel verwacht in je antwoord
Op internet kijken	WME geschiedenis (of Jort)
Uit de katernen	De toepassingsvragen en bronnen

Tijdens het examen

Je krijgt 2 boekjes, een vragenboekje en een boekje met bronnen.

Bij een vraag:

1. Lees goed de vraag.
Kijk of het een beschrijvende (wat) of verklarende (waarom) is. Wat het onderwerp is en wat je moet doen.
2. Je geeft antwoord op de vraag: **alle elementen uit de vraag moeten in je antwoord terugkomen!**
Geef eerst in gedachten antwoord voordat je begint te schrijven of formuleer eerst in klad.
3. Bij het opschrijven:
 - Begin met het herhalen van de vraag
 - gebruik de begrippen, namen, gebeurtenissen zoals ze in de vraag vermeld zijn (niet vervangen door hij/ zij, hun, die etc. dat maakt onduidelijk wat je bedoelt)

- Beperk je antwoord tot wat er gevraagd wordt. Extra informatie geeft geen extra punten.
- schrijf netjes (zonder moeite leesbaar)
- laat regels tussen vragen open, dat lijkt netter en geeft je de mogelijkheid later nog iets aan te vullen.

4. Lees je antwoord na. Is duidelijk wat je bedoeld, zitten alle elementen uit de vraag erin?

5. Weet je echt het antwoord niet:

dan herhaal je de vraag en vertelt **kort** wat je weet van één van de personen en/of/gebeurtenissen en/of/ die tijd enz. er is altijd de kans dat je in de goede richting zit en nog 1 van de te halen punten krijgt.

2. mondeling college-examen geschiedenis

Het mondeling commissie-examen duurt 40 minuten en heeft betrekking op de volgende onderwerpen:

1. Geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie*
2. Geloof en verstand*
3. Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden 1515-1648
4. Steden en burgers in de Lage Landen 1050-1700
5. China 1842-2001
6. Duitsland in Europa 1918-1991

*deze onderwerpen moeten bevraagd worden, van de andere onderwerpen vervalt er één.

Alles wordt gevraagd met behulp van de vakvaardigheden en de kenmerkende aspecten die bij de onderwerpen horen.

Hoe kun jij je voorbereiden?

Met Kennen

Historisch denken en redeneren (domein A) en vakvaardigheden Kernbegrippen (domein A)	Basis(dikke) boek blz 4 t/m 9 Examenbundel voorin
Geloof en verstand	thematatern: Geloof en verstand of samenvatten of kern van de zaak maken
Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden 1515-1648	Boekje Historische contexten (oud) Stencils Kopie Samengevat oud.
Steden en burgers in de Lage Landen 1050-1700	Boekje Historische contexten Boekje samengevat (achterin)
China 1842-2001	Examenbundel (leidende vragen) WME geschiedenis / Jort (youtube)
Duitsland in Europa 1918-1991	
Geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie*	Stencils Geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie

* Domein D: Geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie

Je kunt van de geschiedenis van de democratie en rechtsstaat:

1. - verband leggen tussen het ontstaan van vrijheidsrechten en politieke rechten in bepaalde historische tijdvakken en kenmerkende aspecten van die tijdvakken;
2. - belangrijke denkers noemen en hun opvattingen over de relatie tussen staat en onderdanen;
3. - uitleggen onder invloed van welke factoren de rechtsstaat zich in Nederland heeft ontwikkeld en welke actoren erbij betrokken waren;
4. - uitleggen onder invloed van welke factoren de parlementaire democratie zich in Nederland heeft ontwikkeld sinds 1795;
5. - de ontstaansgeschiedenis van de belangrijkste politieke stromingen en partijen weergeven sinds 1848.

Oefenen met vertellen/presenteren.

Dit oefenen we door een proefmondelingen in de weken voor het examen.

En oefenen met klasgenoten (en/of anderen in je omgeving) door een presentatie te geven en/of de ander vragen te laten stellen.

Zie verder stencil Tips bij het mondeling examen.

Hoe zal het examen verlopen?

Het mondeling examen begint met een casus die je hebt gekregen in het voorbereidingslokaal. Een casus bestaat uit een of meerdere stukjes tekst en/of afbeeldingen met een aantal vragen. Die zullen in het gesprek bij het mondeling ter sprake komen. Je mag aantekeningen op de casus maken en deze gebruiken bij het examen.

Het examen verloopt als volgt:

- Eerst krijg je vragen over de twee thema's die in de casus zijn verwerkt.
- Vervolgens mag je zelf aangeven over welk derde thema je bevroegd wilt worden.
- Daarna kiest de examinerator het vierde thema.
- Tot slot worden vragen gesteld over de Geschiedenis van de rechtsstaat en de parlementaire democratie

Het thema Geloof en Verstand wordt in ieder geval geëxamineerd.

Zorg ervoor dat je de bij de thema's horende oriëntatiekennis paraat hebt.

Tabel 2 Overzicht van het mondeling college-examen

opdracht	tijdsduur	deelcijfer	wegingsfactor
bestuderen van de casus en beantwoorden van de vragen in het voorbereidingslokaal	20 minuten		
beantwoorden van vragen over de casus en een eerste thema	8 minuten	a	weging: 0,2
beantwoorden van vragen over de casus en een tweede thema	8 minuten	b	weging: 0,2
beantwoorden van vragen over een zelf gekozen thema (uit de overige drie)	8 minuten	c	weging: 0,2
beantwoorden van vragen een door de examinerator gekozen thema (uit de overige twee)	8 minuten	d	weging: 0,2
beantwoorden van vragen over de geschiedenis van de rechtsstaat en parlementaire democratie	8 minuten	e	weging: 0,2

Eén van de onderwerpen Steden en burgers in de Lage Landen 1050-1700, Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden 1515-1648, China 1842-2001 en Duitsland in Europa 1918-1991, komt dus **niet** ter sprake.

Berekening eindcijfer

examenonderdeel	weging	cijfer per onderdeel (afgerond op één decimaal)	eindcijfer (afgerond op een geheel getal)
centraal examen	1	A	(A+B) gedeeld door 2
mondeling examen		B	
- deelcijfer a	0,2		
- deelcijfer b	0,2		
- deelcijfer c	0,2		
- deelcijfer d	0,2		
- deelcijfer e	0,2		

Tabel 1 verdeling van de domeinen en subdomeinen over de verschillende examens

domein	subdomein	centraal examen	mondeling college-examen
A. historisch besef		ja	ja
B. oriëntatiekennis	oriëntatiekennis (inclusief de vier historische contexten)	ja	nee
C. thema	Steden en burgers in de Lage Landen 1050-1700 (inclusief bijbehorende oriëntatiekennis)	ja	ja
thema	de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden 1515-1648 (inclusief bijbehorende oriëntatiekennis)	nee	ja
thema	China 1842-2001 (inclusief bijbehorende oriëntatiekennis)	ja	ja
thema	Duitsland in Europa 1918-1991 (inclusief bijbehorende oriëntatiekennis)	ja	ja
thema	Geloof en Verstand (inclusief bijbehorende oriëntatiekennis)	nee	ja
D. geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie		nee	ja